UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpvs Doctrinæ Christianæ

Melanchthon, Philipp

Lipsiæ, 1572

VD16 M 2890

De Secvnda Tabvla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

Visual Library

DE SECVNDA TABVLA.

ETiamſi tantum politica vita hic inſtitueretur, tamen agnoſcere humanam rationem oporteret, optimam formam politiæ hic proponi. Primum ſancitur imperium, præcipitur obœdientia. Deinde munitur pax: Non occides. Muniuntur coniugia: Non mœchaberis. Muniuntur dominia rerum: Non furtum facies. Poſtea conſtituuntur iudicia, & ſancitur veritas in contractibus & pactis: Non dicas falſum teſtimonium. Hi ſunt fontes legum politicarum. Sed nos ſciamus doceri quidem politicam vitam, ſed duo adiungi. Primum meminerimus Deum autorem eſſe & harum legum, & vitæ politicæ. Ideo ſciamus propter Deum obœdientiam præſtãdam eſſe, & includamus omnibus primum præceptum, vt obœdiẽtiam in cæteris etiam regant timor Dei & fides. Secundo ſciamus præcipi non tantum externa opera, ſed interiorem obœdientiam. Sic debebat eſſe ordinata natura hominis, ne haberet inclinationes, affectus, aut opera contra hunc ordinem, in quo condita eſt, & qui in lege declaratur, ac præcipitur.

APPARET autem contumacia & confuſio ordinis in natura hominum, maxime in hac politica vita. Qualis eſt contumacia in gubernatione? quam multæ iniuſtæ cædes, iniuſta bella, quantum odiorum & inuidentiæ? Deinde vagæ libidines, inordinatæ flammæ, & furores amantium infiniti ſunt. Poſtea furta manifeſta ſunt innumerabilia, in impoſturis negotiationum, in vſuris & alijs. Item, quis non laborat auaricia? quis ſuo contentus eſt, & ſuas res recte & pie collocat? Poſtremo omnes deplorant ſophiſticam & mendacia pactorum, contractuum, & iudiciorum. In his exemplis manifeſte cernimus cõfuſionem ordinis inſtituti à Deo. Ideo diſcamus in lege Dei non tantum de externis factis dici, ſed accuſari totam contumaciam naturæ humanæ, ſeu confuſionem ordinis interiorem & exteriorem: Quare in fine addita ſunt præcepta de concupiſcẽtia, quæ clare loquuntur de interiore contumacia. NVNC igitur percurremus reliqua præcepta, quæ cum ſint politica, Primum ſcias Deum præcipere, vt in hac politica ſocietate viuamus, in qua vult innoteſcere, vult nos exercere fidem & inuocationem in communibus periculis & laboribus, vult exerceri dilectionem erga homines, & ſingulos ſubiectos eſſe communi ſeruituti propter ipſum, vult ibi lucere confeſsionem noſtram, vt alij doceantur & inuitentur ad agnitionem & timorem Dei, ſicut ſcriptum eſt: Luceat lux veſtra coram hominibus. Non vult Samuelem aut Dauidem latere in ſolitudine & ſpecu aliquo, & tantum arcanis ceremonijs vacare, ſed vult eos in medijs fluctibus & procellis gubernationum verſari, & ibi circumferre doctrinam diuinitus traditam.

Vult

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vult eos in his periculis exercere fidem, docere alios, vult conſpici teſtimonia doctrinæ, quæ Deus per ipſos exhibet, vult ſubiectos eſſe communi ſeruituti propter obœdientiam Deo debitam. Ita lex facit exæquationem omnium, officia imperans, in quibus ſinguli ſingulis ſeruiunt, cum officia ſua faciunt, vt omnes ſimus vnius corporis membra mutua dilectione, mutuis officijs coniuncti, vt Deo obediamus. Diſcamus igitur præcipi hic, vt communia onera totius vitæ & communem ſeruitutem feramus, conferamus operas, ac meminerimus nos à Deo ad hanc politicam ſocietatem conditos eſſe. Non enim dicit prima Lex, Quære ſolitudinē, tuas voluptates, facinora, otium, ſed inquit: Honora Patrem & matrem, ſancit imperia & obœdientiam. Diſcamus igitur & opera ſecundæ tabulæ vere eſſe cultus Dei, vt ſupra deſcripſi cultus, ſcilicet cum gubernantur à timore & fide. Quare toties in Prophetis, cum fit collatio cultuum, anteferuntur politica officia ceremonijs, Ieſaiæ 1. Iudicate pupillo, &c. Et Frange eſurienti panem tuum, Oſeæ 6. Zach. 7. Iudicium verum iudicare. Et maxime hæc officia Chriſtus ornat, cum mandatum de dilectione proximi ait eſſe ſimile primo, hoc eſt, Deum obœdientiam in vtroq; genere ſimul poſtulare, & vtriuſq; generis officia cultus Dei eſſe.

DE QVARTO PRÆCEPTO.

ORDITVR autem quartum præceptum à primo gradu imperij, ſcilicet à parentibus, qui debent eſſe regula aliorum gubernatorum, de quibus alibi dicitur, vt Rom. 13. Et præcipitur ſummus gradus obœdientiæ, ſcilicet honos, qui tria complectitur. Primum agnitionem Dei, quem ſtatuas eſſe autorem humanæ conſociationis, tum in coniugio, tum in politia. In his ordinationibus conſpicitur ſapientia Dei, bonitas erga nos, iuſticia, ira aduerſus ſceleratos, defenſio innocentiæ. Eſt igitur honos agnoſcere, hanc ſocietatem eſſe opus diuinum, teſtimonium prouidentiæ, ſalutare humano generi, bonum & honeſtum, & amare hunc ordinem propter Deum & propter vtilitatem, & pijs precibus à Deo petere, vt ipſe conſeruet. SECVNDO complectitur obœdientiam externam, vt communibus officijs tueamur politias, non dilaceremus. TERTIO ἐπιείκειαν, vt in tanta infirmitate humana quædam errata condonemus imperijs, & ea noſtra æquitate, moderatione, & diligentia ſanemus & ſarciamus, ſic tamen, ne contra mandata Dei faciamus. DISCERNI autem res à perſonis debent. Hic triplex honos, quem dixi, ſemper debetur imperijs, hoc eſt, ipſi ſocietati coniugali, & politicæ, & alijs honeſtis legibus, quas Deus mentibus hominum indidit, & alijs legibus. Sic Patres, Prophetæ, Chriſtus, & Apoſtoli ſemper [illegible]